

Rapport

Klacht

1. Verzoeker klaagt erover dat het Centraal Justitieel Incasso Bureau zijn correspondentie niet conform de toezegging aan het arrondissementsparket heeft overgedragen.
2. Verzoeker klaagt er verder over dat de hoofdofficier van justitie te Groningen op 2 juli 2007 heeft besloten om verzoekers zaak niet alsnog aan de kantonrechter voor te leggen.

Beoordeling

Algemeen

Op 21 mei 2006 werd verzoeker bekeurd voor een snelheidsovertreding binnen de bebouwde kom tijdens wegwerkzaamheden. Hem werd een aankondiging van een bekeuring uitgereikt door een politieambtenaar van het regionale politiekorps Groningen.

Enkele weken later ontving verzoeker van het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) een transactievoorstel van € 320,- met als eerste vervaldatum 4 augustus 2006.

Verzoeker stuurde op 21 juni 2006 een brief naar het CJIB waarin hij vermeldde dat hij het transactiebedrag inmiddels had voldaan maar dat hij toch nog enige opmerkingen had. Verzoeker uitte in zijn brief bezwaren tegen het transactievoorstel; volgens hem was er geen sprake van wegwerkzaamheden en had de gemeten snelheid moeten worden gecorrigeerd met 6 km/u.

Op 29 juni 2006 reageerde het CJIB op verzoekers brief met de mededeling dat door betaling van het transactiebedrag de zaak in beginsel is afgedaan. Verzoeker werd de mogelijkheid geboden om binnen één week het CJIB in te lichten dat hij zijn zaak toch wilde laten beoordelen door het arrondissementsparket. Hiervoor moest hij om restitutie vragen van het reeds overgemaakt bedrag. Het CJIB schreef:

"Deze zaak zal dan tezamen met uw brief worden overgedragen aan het arrondissementsparket. De officier van justitie dient vervolgens een beslissing met betrekking tot verdere vervolging in deze zaak te nemen."

Op 3 juli 2006 diende verzoeker een overeenkomstig verzoek in.

Op 5 juli 2006 liet het CJIB verzoeker weten dat het transactiebedrag zal worden gerestitueerd en dat deze zaak samen met de correspondentie zal worden overgedragen aan het arrondissementsparket. Het gestorte bedrag werd op 21 juli gerestitueerd.

Op 31 juli 2006 betaalde verzoeker wederom het transactiebedrag.

Op 10 februari 2007 stuurde verzoeker een brief naar de officier van justitie te Groningen. Hierin deelde verzoeker mee dat hij tijdens een telefoongesprek in januari 2007 van het CJIB had vernomen dat zijn zaak niet in behandeling was genomen omdat hij had betaald. Verzoeker vroeg de officier van justitie de zaak alsnog in behandeling te nemen omdat hij graag een uitspraak wilde over zijn bezwaren.

Op 13 februari 2007 beantwoordde de officier van justitie de brief van verzoeker met de mededeling dat behandeling door de rechter niet kan plaatsvinden omdat het transactiebedrag is voldaan.

Verzoeker was het hiermee niet eens en wendde zich op 13 mei 2007 tot de Nationale ombudsman. Hij schrijft dat zijn klacht niet in behandeling wordt genomen en op deze manier niemand meer bezwaar kan indienen. De Nationale ombudsman stuurde verzoekers brief door naar de hoofdofficier van justitie te Groningen met het verzoek de brief als klacht te behandelen.

Verzoeker was het niet eens met de reactie van de hoofdofficier en wendde zich op 16 augustus 2007 weer tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van het eerste klachtonderdeel

Bevindingen

1. Bij opening van het onderzoek van de Nationale ombudsman is verzoekers klacht aldus geformuleerd dat de hoofdofficier van justitie te Groningen niet op verzoekers correspondentie heeft gereageerd nadat het CJIB deze had overgedragen.

Tijdens het verzamelen van inlichtingen ten behoeve van het onderzoek van de Nationale ombudsman bleek dat het CJIB de in het eerste klachtonderdeel bedoelde correspondentie niet had doorgestuurd naar het arrondissementsparket. Daarop is de klachtformulering aangepast en betreft deze het niet doorgeleiden van de correspondentie door het CJIB.

2. De minister stelt met betrekking tot de eerste klacht het volgende:

"Ongeacht de reden voor het nogmaals ontvangen van de som van € 320 van verzoeker, had het CJIB nimmer op basis van dit gegeven de zaak mogen afdoen. Gelet op de inhoud van de brief van het CJIB van 5 juli 2006 had verzoeker er op mogen vertrouwen dat zijn zaak zou worden voorgelegd aan het arrondissementsparket. Als omtrent de bedoeling van verzoeker al onduidelijkheid zou zijn gerezen dan had het op de weg van het CJIB gelegen nogmaals navraag te doen bij verzoeker omtrent zijn bedoeling. Het CJIB had niet zelfstandig mogen beoordelen dat verzoeker blijkbaar alsnog wenste dat zijn zaak - zonder beoordeling van het arrondissementsparket - werd afgedaan."

De minister acht het handelen van het CJIB in deze niet behoorlijk. Hij geeft verder aan dat ook het CJIB zelf tot deze conclusie is gekomen en dat het hier een incident betreft. In de woorden van de minister: een medewerker van het CJIB wordt geacht te weten dat aan het CJIB geen zelfstandige bevoegdheid toekomt om in zaken als de vorenstaande een inhoudelijke beslissing te nemen ten aanzien van de afdoening van een zaak. De desbetreffende afdeling van het CJIB is hier nogmaals expliciet op geattendeerd naar aanleiding van de klacht van verzoeker.

Beoordeling

3. Nadat het CJIB aan verzoeker had toegezegd de correspondentie door te sturen aan het parket, heeft (een medewerker van) het CJIB besloten daarvan af te zien. Gevolg daarvan was dat de officier van justitie verzoekers zaak niet heeft herbeoordeeld. Verzoeker komt hiertegen op.

4. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd. Dit brengt onder meer met zich mee dat ambtenaren van het CJIB gevolg moeten geven aan gedane toezeggingen over het doorsturen van correspondentie.

5. De Nationale ombudsman stelt vast dat het CJIB bij de behandeling van deze zaak te maken had met een onduidelijke situatie. Het CJIB werd geconfronteerd met een burger die in een periode van ruim een maand betaalt, vraagt om restitutie en een beoordeling van het transactievoorstel en vervolgens weer betaalt. Het is zeer wel mogelijk dat de betrokkene(n) bij het CJIB in de veronderstelling verkeerde(n) dat verzoeker geen herbeoordeling meer wenste.

6. Het CJIB had echter (eerder) bij verzoeker het vertrouwen gewekt dat zijn zaak aan de officier van justitie zou worden voorgelegd. Het CJIB had deze verwachting niet mogen negeren, althans niet zonder bij verzoeker na te gaan wat diens bedoelingen waren. Door dit toch te doen heeft het CJIB gehandeld in strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

7. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de onderzochte gedraging van het CJIB niet behoorlijk is.

II. Ten aanzien van het tweede klachtonderdeel

Bevindingen

1. Verzoeker is van mening dat hij geen `bezwaar´ heeft kunnen aantekenen tegen het transactievoorstel door fouten van het CJIB en de officier van justitie. Het betreft hier in eerste instantie een gedraging van het CJIB dat het dossier niet doorstuurt naar het

arrondissementsparket. In tweede instantie is verzoeker van mening dat door de gemaakte fouten het transactievoorstel niet alsnog is beoordeeld.

2. De brief van de officier van justitie van 13 februari 2007 was voor verzoeker aanleiding om een klacht in te dienen. In de interne klachtbehandeling oordeelde de hoofdofficier met betrekking tot het tweede klachtonderdeel dat hij geen aanleiding ziet om de aangeboden transactie ongedaan te maken. Op basis van het inmiddels verkregen zaaksoverzicht van de politie en na bespreking van verzoekers kanttekeningen bij wegwerkzaamheden en meetcorrectie concludeerde hij dat het aangeboden transactiebedrag van € 320,- correct is.

3. In zijn reactie op de klacht stelde de minister dat het uitgangspunt is dat een verdachte in een later stadium niet meer kan terugkomen op een eenmaal geaccepteerd aanbod om strafvervolging te voorkomen door het voldoen van een transactiebedrag, tenzij er sprake is van een vergissing of van een evident onjuiste beslissing. De minister is van mening dat daar in dit geval geen sprake van is.

4. De minister merkte op dat verzoeker een transactie is aangeboden conform de geldende richtlijnen. Gelet hierop acht de minister de tweede klacht van verzoeker ongegrond.

5. Verzoeker stelde in zijn reactie vervolgens dat door de fouten van het CJIB zijn zaak niet is behandeld. Hij is het met deze situatie oneens want er resten bij verzoeker vragen en de behandeling is niet naar tevredenheid. Verzoeker zegt dat hij weet dat hij te hard heeft gereden maar dat er toch nog vragen zijn die hij beantwoord wil zien.

Beoordeling

6. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit brengt onder meer met zich mee dat bij procedurele fouten een burger alsnog de kans krijgt op een inhoudelijke beoordeling.

7. De Nationale ombudsman constateert dat de officier van justitie ten tijde van zijn antwoord op verzoekers brief van 10 februari 2007 niet beschikte over het complete dossier zoals dat door het CJIB had moeten worden overgedragen.

8. Als het CJIB het dossier wel had doorgestuurd in overeenstemming met datgene wat de minister stelt in zijn reactie op de klacht, dan had de officier van justitie het transactievoorstel alsnog beoordeeld.

9. De Nationale ombudsman overweegt dat de hoofdofficier van justitie bij behandeling van de klacht wel beschikte over het complete dossier van het CJIB. Op basis van die gegevens beoordeelde hij de verkeersovertreding en kwam tot de conclusie dat er geen aanleiding is om de transactie ongedaan te maken. Uit de reactie op de klacht blijkt dat ook

de minister van Justitie tot deze conclusie komt. Aldus heeft er behandeling plaatsgevonden van verzoekers inhoudelijke bezwaren. Nu verzoeker tot tweemaal toe het transactiebedrag had voldaan, terwijl hem in elk geval de tweede maal duidelijk moet zijn geweest dat hij niet moest betalen als hij wilde dat de zaak aan de rechter zou worden voorgelegd, acht de Nationale ombudsman het niet onjuist dat de officier van justitie geen aanleiding heeft gezien verzoeker opnieuw in de gelegenheid te stellen terug te komen op het door hem geaccepteerde transactieaanbod en alsnog tot dagvaarding over te gaan.

10. De Nationale ombudsman acht de gedraging van de hoofdofficier behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het CJIB is gegrond, wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid.

De klacht over de onderzochte gedraging van de hoofdofficier van justitie te Groningen is niet gegrond.

Onderzoek

Op 13 mei 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer Z. uit Odoornerveen met een klacht over de hoofdofficier van justitie te Groningen. Op 13 en 21 mei 2007 is verzoeker om aanvullende informatie gevraagd, welke hij op 24 mei 2007 heeft opgestuurd. Na bestudering van deze informatie is geconstateerd dat de klacht nog niet door de hoofdofficier van justitie was behandeld. De Nationale ombudsman vroeg aan verzoeker om aanvullende informatie op te sturen.

Na ontvangst van deze informatie besloot de Nationale ombudsman op 15 juni 2007 om de klacht door te sturen naar de hoofdofficier van justitie te Groningen met het verzoek om de klacht in de interne klachtprocedure te behandelen.

De hoofdofficier van justitie reageerde op 2 juli 2007 op de klacht.

Op 16 augustus 2007 ontving de Nationale ombudsman wederom een verzoekschrift van verzoeker naar aanleiding van de interne klachtbehandeling door de hoofdofficier. Verzoeker was het oneens met het inhoudelijke oordeel van de hoofdofficier en hij verzocht de Nationale ombudsman om de zaak te onderzoeken.

Naar aanleiding van de gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd op 1 oktober 2007 een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen de minister van Justitie en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister van Justitie deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie, in chronologische volgorde:

Transactievoorstel 733750069

Brief van verzoeker aan het CJIB van 21 juni 2006

Brief van het CJIB aan verzoeker van 29 juni 2006

Brief van verzoeker aan het CJIB van 3 juli 2006

Brief van het CJIB aan verzoeker van 5 juli 2006

Brief van verzoeker aan de officier van justitie te Groningen van 10 februari 2007

Brief van de officier van justitie te Groningen aan verzoeker van 13 februari 2007

Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 13 mei 2007

Brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 24 mei 2007

Brief van de Nationale ombudsman aan de hoofdofficier van justitie te Groningen van 15 juni 2007

Brief van de hoofdofficier van justitie te Groningen aan verzoeker van 2 juli 2007

Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 14 augustus 2007

Reactie van de minister naar aanleiding van de klacht van 13 december 2007

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond